

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Nógrád Megyei Bíróság Dr. Szénási Zsuzsanna ügyvéd (...) által képviselt *M.N V. Zrt. (...) felperesnek* - Baghyné dr. Szeleccki Zsuzsanna jogtanácsos által képviselt *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága* (3530 Miskolc, Kandia u. 12-14.) *alperes* ellen *adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata* iránt indított perében a bíróság az APEH Észak-magyarországi Regionális Igazgatóságának a 3509367065 iktatószámú határozatával kijavított és az alperesi jogelőd 2239573546 iktatószámú határozatával helybenhagyott 3508877437 iktatószámú határozatának VI. - IX. pontjait **hatályon kívül helyezi és az elsőfokú adóhatóságot a felperest örökösként terhelő adófizetési kötelezettség tárgyában új eljárás lefolytatására kötelezi.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizesse meg a felperesnek 20.000.- (Húszezer) forint perköltséget.

A perben feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincsen helye.

### I n d o k o l á s :

Az APEH Észak-magyarországi Regionális Igazgatósága valamennyi adóra és költségvetési támogatásra kiterjedő ellenőrzést végzett az elhunyt B.T.adózónál.

Ennek eredményeként a 2009. október 9. napján kelt 3508877437 iktatószámú határozatával a terhére összesen 73.231.- forint adófizetési kötelezettséget állapított meg, és megállapította azt is, hogy az elhunyt folyószámláin a különböző adónemekben összesen 2.390.238.- forint adótartozás áll fenn, így az összes fizetési kötelezettsége 2.463.469.- forint.

Megállapította továbbá, hogy a hagyaték nem nyújt fedezetet a teljes adótartozás kiegyenlítésére, ezért Magyar Állam örököst képviselő felperes Nógrád Megyei Területi Irodája folyószámlájára összesen 666.000.- forint adótartozás átvezetését rendelte el és kötelezte őt, hogy a határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül az adótartozást egyenlítse ki, amelynek elmulasztása esetén tartozás behajtása iránt fog intézkedni. Mivel az adótartozás az összes

hagyatéki tartozás 30 %-át tette ki, ezért határozta meg az örökös terhelő kötelezettség összegét is 666.000.- forintban.

A felperes Területi Irodájával szembeni döntés jogalapját az adóhatóság az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 37. § (1) bekezdésében és 131. § (3) bekezdésében jelölte meg.

Ezt a határozatot az elsőfokú adóhatóság a 2009. október 26. napján kelt 3509367065 iktatószám határozatával kijavította, az alperesi jogelőd, az APEH Központi Hivatal Hatósági Főosztály Észak-magyarországi Kihelyezett Hatósági Osztály pedig a 2009. december 29. napján kelt 2239573546 iktatószámú határozatával helybenhagyta.

Ez a másodfokú határozat az indokolásában kifejtette, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 679. § (1) bekezdésébe rögzített azt a rendelkezést, hogy az örökös elsősorban a hagyatéki tárgyaival és annak hasznaival felel a hitelezőknek a hagyatéki tartozásokért, és amennyiben a követelés érvényesítésekor a hagyatéki tárgyai vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, akkor az örökös öröksége erejéig egyéb vagyonával is felel, az adóhatóság, mint hitelező vonatkozásában nem érvényesíthető.

Az Art. 131. § (3) bekezdése ugyanis az adótartozás esetében ettől eltérő rendelkezést tartalmaz. Eszerint ugyanis az adózó halála esetén az adóhatóság az örökös a személyéről történő tudomásszerzést követően örökrésze arányában kötelezi az adózót terheli adótartozás megfizetésére.

A keresetlevelével a felperes ezeknek a határozatoknak a hatályon kívül helyezését kérte. Jogszabálysértést azonban kizárólag a határozatnak azzal a rendelkezésével kapcsolatosan jelentett be, amely elrendelte a 666.000.- forint adótartozás átvezetését a felperes Nógrád Megyei Területi Igazgatósága adófolyószámlájára és kötelezte annak 30 napon belül történő megfizetésére, és késedelmi pótlék, illetve adóbehajtás intézkedéseket helyezett kilátásba.

Az állam, mint szükségszerű örökös ugyanis csak a hagyatéki tárgyaival és annak hasznaival felel a hitelező irányába, ráadásul az elhunyt után megmaradt hagyatéki, egy YAMAHA MT-01 típusú motorkerékpár, amely opciós joggal terhelt, így vételi jog minden más hitelezői igényt megelőz.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A bíróság az előtte folyamatban volt hasonló tárgyú, 10.K.21.304/2009. számú perben meghozott 11. sorszámú ítélete indokolását ebben a perben is változatlanul irányadónak tekintette, különös tekintettel arra, hogy az ott kifejtett

jogi álláspontot a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülvizsgálati bíróság a Kfv.I.35.199/2010/1/5. sorszámú ítéletében is megalapozottnak találta.

Eszerint a felperes kereseti kérelme az alábbiak miatt megalapozott.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) egyszer a 35 §-a (2) bekezdés a.) pontjában rendelkezik arról, hogy ha az adózó az esedékes adót nem fizette meg és azt tőle nem lehet behajtani, az adó megfizetésére határozattal kötelezhető az adózó örököse az örökrésze erejéig.

Másrészt az Art. 131. § (3) bekezdésében, az adó soronkívüli megállapításának eseteit taglalva, rendelkezik arról, hogy az adózó halála esetén az adóhatóság az örököst, a személyéről történő tudomásszerzést követően, örökrésze arányában külön határozatban kötelezi az adózót terhelő tartozás megfizetésére.

Ezen túlmenően pedig a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk. 679. § (1) bekezdése tartalmazza azt a rendelkezést, hogy az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felel a hitelezőknek. Amennyiben a követelés érvényesítésekor a hagyaték tárgya, vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, annyiban az örökös öröksége erejéig egyéb vagyonával is felel.

Ezeknek a törvényi rendelkezéseknek az összevetéséből az alperes azt a következtetést vonta le, hogy a Ptk. 679. § (1) bekezdésébe foglalt rendelkezés kizárólag a polgári jogviszonyban fennálló tartozásért való felelősséget szabályozza. Ez a következtetés azonban nem helytálló. A Ptk. 679. § (1) bekezdésébe foglalt rendelkezés ugyanis valamennyi hagyatéki tartozásra vonatkozik, így az örökhagyónak a Magyar Állammal szemben fennálló adótartozására is. Vonatkozik továbbá valamennyi örökösre, így a törvényes örökös Magyar Államra is.

Az örökhagyó adótartozásáért a Magyar Állam örökös is a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felel, csak amennyiben a követelés érvényesítésekor a hagyaték tárgyai vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, annyiban ez az örökös is, öröksége erejéig, egyéb vagyonával is felel.

Az örökös hagyatéki tartozásért való felelősségére a Ptk. 679. § (1) bekezdésébe foglalt rendelkezéstől eltérő rendelkezést az adótartozások tekintetében az Art. sem tartalmaz. Ennek következtében tehát az örökhagyó adótartozásáért való felelősségre is a Ptk. 679. § (1) bekezdésébe foglaltakat kell alkalmazni.

A törvényalkotó ugyan elvileg megtehetette volna, hogy az adótartozásért való felelősségre eltérő szabály alkalmazását írja elő, és az erre vonatkozó

rendelkezést, akár az Art-ben is szerepelteti, azonban eltérő felelősségi szabály nem került megalkotásra. Ennek következtében tehát az adótartozásért való örökös felelősségre is a Ptk. 679. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazása szükséges.

A polgári jogviszonyokban, tehát amikor nem közigazgatási jogviszonyban kell az örökösnek az örökhagyó hagyatéki tartozásaiért való felelősségét megállapítani, a bírósági joggyakorlat egyöntetűen úgy foglalt állást, hogy, ha a követelés érvényesítésekor a hagyatéki tárgyai megvannak, akkor az ítéletben kell rendelkezni arról, hogy a követelés kielégítése a hagyatéki mely tárgyaiból és hasznaiból történhet.

Ugyanígy a követelés érvényesítésének lehet tekinteni azt, hogy az Art. 35. § (2) bekezdés a.) pontja és 131. § (3) bekezdése alapján az adóhatóság az örököst, a személyéről történő tudomásszerzést követően, örökrésze arányában kötelezi az adózót terhelő adótartozás megfizetésére.

Így tehát ennek a követelésnek az érvényesítést biztosító határozatban, a Ptk. 679. § (1) bekezdésébe foglalt felelősségi szabályból következően, ugyancsak rendelkezni szükséges arról, hogy az örökös a hagyatéki mely tárgyaival és hasznaival felel a hagyatéki adótartozásért. Ez a határozati rendelkezés biztosítja ugyanis egyedül csak a Ptk. 679. § (1) bekezdése szerinti felelősséget az örökös terhére, szemben azzal, a perbeli határozatok rendelkező részében kialakított gyakorlattal, hogy az adóhatóság az örököst képviselő felperes adófolyószámlájára rendelte átvezetni az örökhagyónak az örököst terhelő adótartozása összegét. Ez a megoldás, még ha APEH elnöki utasításon alapul is, jogszabálysértő, azért, mert az örökösnek a felelősségét a Ptk. 679. § (1) bekezdésébe foglaltaktól eltérően érvényesítené, amire törvényi felhatalmazása az adóhatóságnak nincs.

Az adófolyószámlán kimutatott tartozás esetében ugyanis, erre irányuló határozati kikötés hiányába, a közölt 30 nap elteltét követően végrehajtást lehetne indítani és ez akár azzal a következménnyel is járhatna, hogy a felperes bankszámlájáról az adótartozás összege leemelésre kerülne, holott mindaddig míg a hagyatéki tárgyai megvannak, az örökös (akár adótartozás esetében is) csak ezekkel a hagyatéki vagyontárgyakkal felel az örökhagyó tartozásáért.

A perbeli esetben a fentiekben túlmenően értékelés nélkül maradt az alperes részéről, hogy az egyetlen hagyatéki tárgyon van-e a Ptk. 680. § (2) bekezdése szerinti külön kielégítésre igényt adó egyéb joga (viteli jog) más hitelezőnek, az ő követelése kielégítése után pedig marad-e olyan hagyatéki, amellyel a felperes felel.

Mindezek következtében a bíróság jogszabálysértőnek találta az alperesi határozattal helybenhagyott elsőfokú adóhatósági határozatnak azt a rendelkezését, amely a Magyar Államot örökösként terhelő adótartozásnak a felperes adófolyószámlájára

történő átkönyveléséről rendelkezett, azt a felhívást, amely az adótartozás 30 napon belül történő megfizetésére hívta fel a felperest, a meg nem fizetés esetére késedelmi pótlékot helyezett kilátásba és a befizetési kötelezettség elmulasztása esetén a behajtási intézkedést helyezett ugyancsak kilátásba. Ez utóbbi rendelkezések ugyanis abból az alperesi elgondolásból fakadtak, hogy a felperes, az örökhagyó adótartozásának a folyószámlájára történő átvezetését követően, ennek az adótartozásnak a kiegyenlítésére az Art. általános rendelkezései szerint felel. Ez a feltételezés azonban a fentebb kifejtettek következtében nem megalapozott, hiszen az adótartozás sem élvez kivételt a Ptk. 679. § (1) bekezdésébe foglalt törvényi rendelkezés alól. Ha pedig ennek a törvényi rendelkezésnek megfelelően az adóhatóság a határozatában a felperesi örökös kötelezettség megállapításán túlmenően rendelkezik arról is hogy a felperes örökösként a hagyaték tárgyaival köteles felelni, akkor ezek a további rendelkezések már szükségtelenek. Illetve a felperes örökös kötelezettsége sem állapítható meg, ha az elsőbbségi igény kielégítése után már nincs hagyaték.

A fentiek szerint megállapított jogszabálysértésre tekintettel a bíróság az alperesi határozatokkal helybenhagyott elsőfokú adóhatósági határozatoknak a rendelkező részben megjelölt rendelkezéseit az Art. 143. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú adóhatóságot a felperest örökösként terhelő adófizetési kötelezettség megállapítása tárgyában új eljárás lefolytatására kötelezte.

Tekintettel arra, hogy a keresetlevelében a felperes nem az örökösként őt terhelő adótartozás összegét vitatta, ezért a per tárgyának értékét meghatározhatatlannak kellett tekinteni és ennek alapulvételével kellett a pernyertes felperes perköltségét, a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésnek az alkalmazásával, megállapítani.

A perben feljegyzett kereseti illetéket viszont az alperes személyes illetékmentessége következtében a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14. §-a alapján viseli az állam.

Az ítélet elleni fellebbezési jogosultság kizárása a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 340. § (1) bekezdésén alapul.

Balassagyarmat, 2010. január 31.

*Dr. Takács László sk.*  
*bíró*

A kiadmány hitelül:  
kiadó